

28. Kőrösi Csoma Sándor

Kárpát-medencei Földrajzverseny

2021

2022

FIGYELEM!!!

- **Munkaidő: 120 perc**
- **Semmilyen segédeszköz nem használható**
- **Csak tollal kitöltött, javításmentes megoldásokat fogadunk el.**
- **A kitöltött, javítatlan feladatlap visszaküldendő a szervező iskola címére legkésőbb 2021.12.08-án. (postabélyegző kelte)**

Tanulói adatlap (kitöltendő nyomtatott nagybetűkkel)

Versenyző neve:

Évfolyama:

Iskola neve:

Iskola címe:.....

Felkészítő tanár neve:

„ÉSZAKI FÉNY” (FINNORSZÁG ÉS SVÉDORSZÁG)

I. forduló

I. Svédország és Finnország összehasonlítása

A két országot összevetve az alábbi megállapítások melyikre igazak?

- A. Csak Svédországra
- B. Csak Finnországra
- C. Mindkettőre
- D. Egyikre sem

A megfelelő válasz betűjét írd a vonalra!

- a, Magyarországnál nagyobb népességű ország (2021. július)
- b, A lakosság legnagyobb részét kitevő nemzetiség nyelvrokonunk
- c, Államformája köztársaság
- d, A hívők körében a római katolikusok aránya a legnagyobb
- e, Észak-Európa legmagasabb pontja itt található
- f, Zászlójában kereszt található
- g, Hivatalos valutája az euró
- h, Az országban hivatalos nyelv a svéd
- i, Területén élnek lappok
- j, Itt alapították Európa 1. nemzeti parkját
- k, Az 1 főre jutó nemzeti jövedelem magasabb, mint Magyarországon
- l, Jeges-tengeri kikötővárossal rendelkezik
- m, Skandináv ország
- n, Területén található ősmasszívum
- o, Területén az év több napján nem megy le a Nap, illetve nem kel fel
- p, Az ország rendezett már téli olimpiát

(16 pont)

II. Akrosztichon

A -be írd be a helyes megfejtéseket! Minden egy betűnek felel meg. A vastagon szedett aláhúzott -ben lévő betűk összeolvasva kettő szót alkotnak.

A legismertebb, legjelentősebb finn zeneszerző

Észak-Európa első egyetemét e városban alapították

Tampere melletti kisváros, telekommunikációs vállalatot neveztek el róla

Finnország valutája az EUR előtt

A hasonló nevű tó partján Lappföld legnagyobb központja

Svédország legsikeresebb sportága az olimpiákon (aranyérmek száma szerint)

Svédország legnagyobb tava

Svédország legnagyobb telekommunikációs vállalata

A svéd vasércbányászat legfőbb központja

A legismertebb svéd labdarúgó napjainkban

A leggyakoribb felszíni közet Finn- és Svédországban

A svéd valuta hivatalos banki rövidítése.

A -ben szereplő betűk összeolvasva: 1..... 2.

Magyar jelentésük? 1..... 2.

(12+4=16 pont)

III. Földrajzi elnevezések a térképeken

Az általános természetföldrajzi nemzetközi szakszavak közé több finn és svéd szó is bekerült, illetve a topográfiai nevek is gyakran tartalmaznak természeti fogalmakat. Mit jelentenek magyarul a következő természetföldrajzi fogalmak?

skär (ser):

ås (óz):

tunturi:

vaara:

(4 pont)

IV. Szellemi TOTÓ (Karikázd be a helyes válaszokat!)

1. Melyik természetes növényzeti övezet kiterjedése legnagyobb a két országban?
a, tundra
b, tajga
c, lombos erdő
2. Melyik településen emelkedik az a híres vár, amely az egykori svéd-orosz birodalmak határán épült?
a, Uppsala
b, Savonlinna
c, Turku
3. Melyik az a hely, ahol az évben egy alkalommal nem kel fel, s egy alkalommal nem nyugszik le a Nap?
a, Lappföld egésze
b, Az Északi-sarkkör mentén végig
c, Az Északi-fokon
4. Melyik várost nevezik a „Balti-tenger leánya” néven?
a, Turku
b, Helsinki
c, Stockholm
5. Az Éjféli Nap-jelensége során éjfélkor a Napot melyik irányban látjuk?
a, Nyugaton
b, Északon
c, Keleten
d, Délen

6. Finnország mely részén élnek legnagyobb arányban svédok?
 - a, Ahvenanmaa-szigetek
 - b, Kelet-Botteni parti alföld
 - c, Hanko-félsziget
7. Melyik városban alapították a világ első szabadtéri néprajzi múzeumát?
 - a, Lund
 - b, Turku
 - c, Stockholm
8. Melyik nyelv tartozik a magyarral azonos nyelvcsaládba?
 - a, A finn és a lapp
 - b, A finn és a svéd
 - c, Csak a finn
9. A finn faipar központja és az ország legjelentősebb export kikötője
 - a, Kotka
 - b, Oulu
 - c, Vaasa
10. Mi Finnország mélyszerkezeti alapja?
 - a, ősmasszívum
 - b, kaledóniai eredetű
 - c, variszkuszi eredetű
11. A legeredményesebb magyar olimpiai szereplés helyszíne
 - a, Stockholm
 - b, Helsinki
 - c, Nem Észak-Európában volt az az olimpia
12. Melyik orogenezis (hegységképződés) alakította ki a Skandináv-hegységet?
 - a, Kaledóniai-orogenezis
 - b, Variszkuszi-orogenezis
 - c, Alpi-orogenezis
13. Melyik a legjelentősebb vallás mindkét országban?
 - a, római katolikus
 - b, lutheránus
 - c, ortodox
14. Melyik Európa legkorábban alapított nemzeti parkjainak egyike? (Egyszerre kilencet alapítottak az országban)
 - a, Sarek NP
 - b, Pyhätunturi NP
 - c, Lemmenjoki NP

15. Gotland szigetén melyik a leggyakoribb felszíni kőzet?
- a, mészkő
 - b, gránit
 - c, homokkő
16. Finnország melyik sportágban szerezte a legtöbb érmet az olimpiai játékokon?
- a, atlétika
 - b, sífutás
 - c, síugrás
17. Melyik világranglistán szerepel Finnország rendszerint az 1-3. között?
- a, Autógyártás
 - b, Az 1 főre jutó GDP szerinti lista
 - c, A legkevésbé korrupt országok listája
18. Mely ásványkincs NEM jellemző Finn- és Svédországban?
- a, vasérc
 - b, kőolaj
 - c, nikkel
19. Melyik ásványkincs köthető az ősmasszívumhoz?
- a, vasérc (magnetit)
 - b, bauxit
 - c, barnaszén
20. Ha Budapesten éppen dél van, mennyi az idő Helsinkiben és Stockholmban?
- a, 12.00 óra
 - b, 13.00 óra
 - c, Stockholmban 12.00 óra, Helsinkiben 13.00 óra
21. Melyik növény fontos „tartozéka” a finn szaunáknak?
- a, lucfenyő
 - b, nyírfa
 - c, áfonya
22. Melyik ország légitársasága a SAS?
- a, Svédország és Finnország
 - b, Svédország, Norvégia és Dánia
 - c, Svédország
23. Mi a kantele?
- a, finn nemzeti eposz
 - b, rendkívül kedvelt áfonyás sütemény Finnországban, amelyet hagyományosan a délutáni teához fogyasztanak
 - c, hagyományos húros finn népi hangszer

24. Melyik gabonafélét termelik leginkább a két országban?

- a, búza
- b, rozs
- c, árpa

25. Melyik település Szekszárd finn testvérvárosa?

- a, Tornio
- b, Kuusamo
- c, Kajaani

(25 pont)

V. Kakukktojás

A következő fogalmak – 1-1 kivétellel – valamilyen logikai alapon összetartoznak. Karikázd be annak a betűjelét, amelyik **nem illik** a többi közé! Indokold válaszod!

1. a) Volvo
b) Saab
c) Koenigsegg
d) Scania
e) Electrolux

.....

2. a) podzol
b) tunturi
c) óz
d) vaara
e) végmorénagát

.....

3. a) Vänern
b) Vättern
c) Mälaren
d) Hjälmären
e) Glomma

.....

4. a) Vuoksi
b) Kemijoki
c) Kymijoki
d) Saimaa
e) Lemmenjoki

.....

5. a) Suomenlinna
b) Rauma
c) Malmö
d) Visby
e) Birka

.....

6. a) ABBA
b) Roxette
c) Nightwish
d) Ace of Base
e) Lake of Tears

.....

7. a) Koskenkorva
b) Finlandia
c) Lapin Kulta
d) Kantele

.....

8. a) Åland/Ahvenanmaa
b) Gotland
c) Salkapaussele
d) Öland

.....

9. a) Niko Rosberg
b) Keke Rosberg
c) Valtteri Bottas
d) Kimi Räikkönen
e) Paavo Nurmi

10. a) Kosterhavet NP
b) Sarek NP
c) Abisko NP
d) Stora Sjöfallet NP

.....

.....

(10 pont)

VI. Párosítások

a) Híres finn és svéd vállalatok

Párosítsd a tevékenységeket a cégnevekkel, jelöld betűjelüket a pontozott vonalra!

Cégek

1. Viking Line		A	élelmiszeripari csomagolóanyagok
2. SKF		B	hajózás
3. Thule		C	acélipar, gördülőcsapágó
4. IKEA		D	festékek
5. Tetra Pack		E	tetőcsomagtartók, babakocsik
6. Tikkurila		F	légiközlekedés
7. Finnair		G	lakberendezés

(7 pont)

b) Híres svéd és finnek

Párosítsd a személyekhez a tevékenységet! Írd betűjelüket a pontozott vonalra

1. Alfred Nobel		A	filmszínészet
2. Aki Kaurasmäki		B	filmrendezés
3. Carl Linne		C	politika
4. Teema Pukki		D	rockzene (szimfonikus zene)
5. Selma Lagerlöf		E	autóversenyzés
6. Raoul Wallenberg		F	kémia
7. Tarja Turunen		G	biológia
8. Ingrid Bergman		H	sífutás
9. Valtteri Bottas		I	irodalom
10. Marja-Liisa Hämmäläinen		K	labdarúgás

(10 pont)

c) Idegenforgalmi nevezetességek

Hol találhatók a felsorolt turisztikai vonzerők? Párosítsd őket a megfelelő topográfiai névhez! Megoldásodat írd a pontozott vonalra!

1. Finlandia Palota		A	Imatra
2. Mikulásfalu és Santapark		B	Inari
3. Skansen		C	Jukkasjärvi
4. Siida (Lappföld legnagyobb néprajzi múzeuma)		D	Savonlinna
5. Jéghotel		E	Uppsala
6. Arany Múzeum, Aranymosó hely		F	Rauma
7. Jazzfesztivál		G	Tankavaara
8. Olavinlinna (vár)		H	Falun
9. Észak-Európa legrégebb, fából épült óvárosa		I	Stockholm
10. Svédország legnagyobb temploma		K	Helsinki
11. Finnország legnagyobb vízesése		L	Rovaniemi
12. Svéd. legnagyobb síközpontja, Világkupa-helyszín		M	Pori

(12 pont)

Összesen: 100 pont